

Universiteit
Leiden

The Netherlands

In Situ. Seneca, Plato en meer: twee filosofische websites

Berg, R.M. van den

Citation

Berg, R. M. van den. (2012). In Situ. Seneca, Plato en meer: twee filosofische websites. *Lampas: Tijdschrift Voor Nederlandse Classici*, 45(3), 260-261. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/20039>

Version: Not Applicable (or Unknown)

License: [Leiden University Non-exclusive license](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/20039>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

In Situ

Seneca, Plato en meer: *twee filosofische websites*

ROBBERT M. VAN DEN BERG

Volgens Socrates' beroemde kritiek op het schrift in de *Phaedrus* is een van de problemen met geschreven teksten dat iedereen ermee aan de haal kan gaan. Wie 'Plato' googelt komt al snel tot de conclusie dat een dergelijk lot ook de teksten van Plato zelf niet bespaard is gebleven. Het wemelt op het internet van nietszeggende parafrasen en uiterst ongeloofwaardige interpretaties van antieke denkers. Dat is jammer, want tussen al dat kaf gaat toch nog een flinke hoeveelheid koren schuil. Ik zal daarom in deze aflevering van *In Situ* twee uitstekende websites bespreken met in gedachten een docent die zich wil voorbereiden op, bijvoorbeeld, het komend eindexamen Seneca of op een evergreen als Plato's grotvergelijking.

De eerste site is *The Stanford Encyclopedia of Philosophy*, (SEP; <http://plato.stanford.edu/>) een gratis online encyclopedie die, zoals de naam al aangeeft, alle aspecten van de filosofie bestrijkt, met inbegrip van de antieke denkers. Anders dan bijvoorbeeld Wikipedia is dit geen project waaraan iedereen, rijp en groen, zijn of haar steentje kan bijdragen. De redactie van SEP zoekt zelf specialisten aan om een lemma te schrijven. Deze aanpak heeft geleid tot evenwichtige bijdragen die een goed beeld geven van de actuele stand der wetenschap. SEP maakt optimaal gebruik van de flexibiliteit die online publicaties bieden: lemma's worden regelmatig herzien, waarbij de oudere versie overigens wel raadpleegbaar blijft. Zo is het artikel over Seneca bijvoorbeeld voor het eerst gepubliceerd in 2007 en substantieel herzien in 2011. Het is een lang, helder gestructureerd essay met uitvoerige bibliografie, geschreven door de Seneca-specialist Katja Vogt. Hierin behandelt zij uitvoerig Seneca's ideeën en de verschillende interpretaties ervan. Het lemma eindigt met andere relevante 'Internet Resources' (bijvoorbeeld een link naar Seneca's teksten in het Latijn) en 'Related Entries' in SEP zelf, waaronder een link naar het lemma 'Stoicism'.

Wie meer wil weten over de huidige stand van zaken over Plato vindt nog veel meer van zijn gading. Het lemma 'Plato' (oorspronkelijk gepubliceerd in 2004; substantieel herzien in 2011) door de vooraanstaande Amerikaanse Plato-kenner Richard Kraut is een voor de hand liggende plek om te beginnen. Het artikel gaat in het bijzonder in op de onder wetenschappers druk

bediscussieerde vraag waarom Plato dialogen schreef waarachter hij zichzelf lijkt te verbergen en over de vraag wat dat impliceert voor onze pogingen om op grond van die dialogen Plato's eigen filosofie te achterhalen. Niet alles zal voor de klas even interessant zijn, maar sommige van de opgeworpen vragen zijn zeker de moeite waard om eens over na te denken. Het lemma verwijst vervolgens weer door naar andere SEP-lemma's waaronder 'Plato's Ethics and Politics in the *Republic*' en 'Plato's Ethics: An Overview', die allebei in ieder geval kort ingaan op de grotvergelijking. Opvallend is overigens dat wie alleen maar de links via 'Related Entries' volgt aardig wat bijdragen mist. Zo verwijst het lemma 'Plato' bijvoorbeeld niet door naar een uitvoerige bespreking van Plato's dialoog de *Cratylus*. Het verdient dus de aanbeveling om niet alleen te vertrouwen op deze links, maar zelf ook actief te zoeken.

Om kort te gaan, SEP biedt zijn lezers lange en doorwrochte, zij het overzichtelijke essays. Wie deze doorwerkt is in één klap een flink stuk wijzer met betrekking tot de huidige wetenschappelijke discussies. Voor sommige docenten zal het misschien wel een nadeel zijn dat de artikelen in SEP tamelijk diepgravend zijn. Bovendien ontbreekt in het geval van Plato, in ieder geval vooralsnog, een apart lemma over de grotvergelijking, terwijl dat nu juist een aantrekkelijk onderwerp kan zijn om in de les te behandelen.

Wat dat betreft biedt de site *The History of Philosophy without any Gaps* (<http://www.historyofphilosophy.net/>) uitkomst. Het doel van deze website, opgezet en onderhouden door professor Peter Adamson (nu nog King's College London, te zijner tijd Ludwig-Maximilians-Universität, München), is om een volledig dekkend overzicht van de geschiedenis van de filosofie te geven door middel van een serie podcasts in het Engels. Adamson is een expert op het gebied van de Antieke en Middeleeuwse Wijsbegeerte. Hij wisselt zijn heldere en vaak amusante hoorcolleges af met interviews met specialisten. Dit stelt hem in staat om aan de ene kant een overzicht in grote lijnen te geven en aan de andere kant in te gaan op verschillende interpretaties van de teksten die de revue passeren. Over Plato en Socrates heeft hij in totaal negentien van dergelijke podcasts gemaakt, waaronder één gewijd aan de grotvergelijking in combinatie met de vergelijkingen van de zon en het lijnstuk (Plato's *Republic*, Part 2). Ook over Seneca is er een aparte aflevering, als onderdeel van een serie podcasts waarin de hellenistische filosofie (en de Stoa in het bijzonder) uitvoerig behandeld wordt. Alle podcasts worden vergezeld van nuttige literatuursuggesties en kunnen worden gedownload. Het aardige van deze presentaties is dat ze voor een leerling van de vijfde of zesde klas goed te volgen zijn, zeker in het geval van de hoorcolleges door Adamson zelf.